

વર્ષ-૧૩, અંક-૬, સંવત ૨૦૭૩ અધાર સુદ્-૪,
પ્રસિદ્ધ તા. ૨૭-૦૬-૨૦૧૭, મંગળવાર
છુટક નકલ રૂ. ૬-૦૦, વાર્ષિક લવાજમ રૂ. ૭૦-૦૦

Chetavni (GUJ) RNI No. GUJ GUJ / 2005 / 16095
Postal Regd. No. GAMC-1507/2015-2017 Valid up 31-Dec-2017
Posted at Ah'd PSO On 27th of Every Month
Licence to post without Prepayment No.
CPMG/GJ/129/2015-17 Valid upto 31-12-2017

જ્યોતિર્મણા

જુવિલે મૃત્યુકાલેડપિ પરોપકૃતિસંતાઃ ।
દેહ-ગોહમુપેક્ષયાગ ધર્મબન્ધૂનારચયતા ॥
સંસારસાગરાત् સ્વીયાન્ સંતારચયતિ સેવકાન् ।
દિવ્યં મોક્ષપ્રદં તેષાં પ્રભો યોડ્યાચયત સ્વયમ् ॥
વ્યાસ વલ્લભ નામના યો યાતઃ ખ્યાતિં ધરાતલે ।
તસ્યાસ્તુ સદ્ગુરોર્દિવ્યં ચરણં શરણં ભમ ॥

જુવન અને મૃત્યુ સમયે પણ જે પરોપકાર કરવામાં નિરત છે. દેહ અને ગોહની ચિંતા ન કરતાં જેમણે ધર્મબન્ધૂઓને તાર્યાં છે. સંસારસાગરમાંથી સેવકોને તારીને તેમના દિવ્ય મોક્ષપદ માટે જેમણે પ્રભુ પાસે યાચના કરી છે. તે વ્યાસ વલ્લભ એવા નામથી પૃથ્વીમાં પ્રસિદ્ધ થાએલ સદ્ગુરુનું દિવ્ય ચરણ માર્ચાં શરણ હો.

દ્રિતીયે જુવિલે સ્વીયે કૃપયા શંકરસ્ય ભો: ।
કલ્યાણાયાત્ર લોકાનાં શુક્લેવો બભૂવ યઃ ॥
પૈરાગ્યમૂર્તિ ર્થ: સાક્ષાત् પરભ્રષ્ટાણિ યો રતઃ ।
યોગાસિદ્ધે મર્મવેતા ॥ વેદાન્તાસાર્વમર્મવિતા ॥
રમૂજિગુરુદેવં તં પ્રમપૂર્વ વયં નતાઃ ॥

શ્રીશંકરની કૃપાથી લોકોના કલ્યાણ માટે જેઓ બીજા અવતારમાં શુક્લેવ થયા. જેઓ સાક્ષાત પૈરાગ્યની મૂર્તિ છે. પરમભ્રષ્ટમાં નિરત છે. યોગાસિદ્ધના મર્મને જાણાનાર છે. વેદાન્તના સર્વ રહસ્યોના વેતા છે. સંપૂર્જયનીય કરાણાસિંધુ સદા પ્રસક્ષચિત ગુરુદેવ રમુજુલાલને અમો પ્રેમપૂર્વક પ્રણામ કરીએ છીએ.

(ગતાંગથી ચાલુ...)

તે વિધવાએ તેને રસ્તો બતાવ્યો કે મુંજાવાથી કાંઈ વળવાનું નથી, પણ ઉપાયથી સિદ્ધિ થશે. તેણીએ કહ્યું કે, આ ગામના રાજાનો એવો નિયમ છે કે જે બ્રાહ્મણ સવારમાં પહેલો જઈ તેને ત્યાં જઈને પ્રથમ આશીર્વાદ આપો તો બે માસા સોનું ભણશે. કપિલે તેમ કરવા કબૂલ્યું. આઠ દિવસ સુધી પહેલા પહોંચવા કપિલે આંટા માર્યા તો પણ દરેક વખતે તે વખત વીત્યા પછી ગયો, તેથી કાંઈ વળ્યુ નહિ.

બ્રાહ્મણીએ કહ્યું : - સંત, શાસક અને સિદ્ધિવાળા પાસે તેમના કહ્યા પ્રમાણે ક્ષણ સચ્ચાય તોજ સર્વ સુખ મળે, અને જે મોડો પડે તે રવડે.

આથી કપિલે એક દિવસ એવો વિચાર કર્યો કે :- ઘરમાં સૂર્ય રહેવાથી દર વખતે મોડું થતું હોવાથી આજ હું ચોકમાં સૂર્ય જાઉં તો ચીવટ રાખીને ઉઠાશે. પછી તે ચોકમાં સૂતો. અઝી રાત પછી ચંદ્રનો ઉદ્ય થયો એટલે પ્રભાત થયું જાણીને કપિલે મુઢીઓ વાળીને રાજાને આશીર્વાદ દેવા માટે દોડતા જવા માંડયું. દરવાજા પર દરવાનને કપિલને ચોર જાણીને પકડી લીધો. પ્રભાત થતાં દરવાને તેને રાજા પાસે લઈ જઈ ન્યાય માટે ઊભો કર્યો. કપિલ બેભાન જેવો ઊભો રહ્યો. રાજાને તે વિપ્રમાં ચોરનાં કોઈ લક્ષણ ભાસ્યાં નહિ, તેથી તેને સધળું વૃત્તાંત પૂછયું. ચંદ્રના પ્રકાશને સૂર્ય સમાન ગાણનારની લાંબી અક્કલ પર રાજાને દ્યા આવી અને તેની દરિદ્રતા ટાળવા રાજાને ઈચ્છા થઈ.

તેથી કપિલને રાજાએ કહ્યું :- આશીર્વાદ આપવા માટે તારે આટલી બધી મુશ્કેલી વેઠવી પડી તો હવે તારી ઈચ્છા પૂરતું તું માંગી લે. કપિલ થોડીવાર મૂઢ જેવો ઊભો રહ્યો. રાજાએ કહ્યું :- મહારાજ ! કેમ કાંઈ માગતા નથી.

કપિલે ઉત્તર આપ્યો કે :- મારું મન હજુ સ્થિર થયું નથી, એટલે શું માગવું તે મને સમજાતું નથી. રાજાએ સામેના બાગમાં જઈ ત્યાં બેસી સ્વસ્થાપૂર્વક વિચાર કરીને માગવા કહ્યું. એટલે કપિલ તે બાગમાં જઈ વિચાર કરવા બેઠો.

જે કપિલ બે માસા સોનું લેવાની ઈચ્છા ધરાવતો હતો તે હવે તૃણાના તરંગમાં તણાયો. તેણે પાંચ મહોરો માગવાની ઈચ્છા કરી, પછી વિચાર કર્યો કે પાંચ મહોરોથી કાંઈ મારું પૂરું થનાર નથી, માટે પચ્ચીસ પહોરો માગવી. તેનો વિચાર

ત્યાંથી પણ ફર્યો, કેમકે પચીસ મહોરો કાંઈ આખું વર્ષ ચાલે નહિ. માટે એક વર્ષ ચાલે એટલા માટે સો મહોરો માગવી; વળી વિચાર આવ્યો કે સો મહોરો બહુ બહુ તો બે વર્ષ ચાલે, થોડા ઘણા વૈભવ ભોગવીએ ત્યાં તો પાછા ખાવાના સાંસા પડે. માટે એક હજાર મહોરોની યાચના કરવી ઠીક છે, કે જેથી જિંદગી પર્યત ચિંતા નહિ, એમ નિર્ણય કર્યો. પણ સંતાન થાય, છોકરાં-છૈયાના જનોઈ-લગ્નના પ્રસંગો આવે તો એક હજાર મહોરે શી રીતે પુરું થાય? માટે દશ હજાર મહોરો માગવી કે જેથી જિંદગી પર્યત કમાવાની ચિંતા રહે નહિ; ત્યાં વળી પાછી ઈચ્છા ફરી, દશ હજાર મહોરો ક્યાંયે ખવાઈ જશે, વપરાઈ જશે એટલે પાછળ મૂડી વગરના બિખારી થઈ જવાશે, માટે એક લાખ મહોરની માંગણી કરું કે જેથી હું, મારી પત્ની, છોકરાં બધાયે વૈભવ ભોગવીએ. પાછો ત્યાંથી પણ વિચાર ફર્યો કે લક્ષાધિપતિ તો ઘણાયે છે, તેમાં આપણે નામાંકિત પૈસાદાર ક્યાંથી થવાના? માટે કરોડ મહોર માંગવી કે જેથી મહાન શ્રીમંત કહેવાઈ એ. વળી પાછો રંગ ફર્યો અને વિચાર્યું કે મહાન શ્રીમંત થઈશું પણ સાથે હાથમાં કોઈ સત્તા આવે તો સારું, માટે રાજાનું અર્ધુ રાજ્ય માગવું. પણ જો અર્ધુ રાજ્ય માગવીશ તો રાજા તારા તુલ્ય ગણાશે અને હું લોકોમાં યાચક ગણાઈશ. લોકો કહેશે કે યાચના કરીને રાજ્ય મેળવ્યું, તે હવે મોટો રાજા શાનો થઈ બેઠો? માટે માંગવું તો આખું રાજ્ય માંગવું, એમકપિલ વધુ ને વધુ તૃષ્ણામાં ડૂબ્યો.

દુનિયાના જીવો પણ આજ રીતે વધુ ને વધુ લાભ મેળવવા લાલસાઓ વધારે છે. વળી વગર મહેનતે સર્વ પૈસાદાર થવા ઈચ્છે છે. કોઈ કાકાનું, મામાનું, પરાઈ મહેનતનું ધન ગમે તે રીતે મેળવવા ઈચ્છે છે. કોઈ કોઈ અનેક કાવાદાવા અને કપટો કરે છે અને પારકી કમાણી ઉપર તાગડધિમા કરવા ચાહ્ય છે. ધન મેળવવા માટે કેટલા નિસાસા લેવાય છે અને કેટલાં અને કેવા દગા-કપટ થાય છે, તેનો સમાજમાં છેડો નથી.

કપિલ પણ એક માનવ હતો. તુષ્ણ સંસારી હોવાથી તેનો વિચાર પાછો વળ્યો. તેણે વિચાર્યું કે :- ભલા જીવ ! રાજા ઈચ્છા મુજબ આપવા તૈયાર થયો ત્યાં આપણે આવી કૃતજ્ઞતા શા માટે કરવી પડે? જે આપે તેને જ મારવાનો વિચાર કરવો એ તો અતિ નીચતા કહેવાય. શું મને કંઈક આપવા તૈયાર થનાર રાજાનું જ રાજ્ય

લઈ લેવું? રાજાને જ રાજ્યથી બ્રહ્મ કરવો? રાજ્યના કાવા-દાવા અતિ ભયંકર હોય છે. તેમાં કોઈનો વિશ્વાસુ કરાય નહિ, કેમકે પોતાના થઈને રહેના રાજ પોતાનો પ્રાણ લેતા હોય છે. માટે રાજ્ય મેળવવું સારું નથી, કેમકે એના કરતાં તો પૈસાદાર થવું સારું. પરંતુ મારે ધનની ઉપાધિયે જોઈતી નથી. ધન હોય તો તેની વ્યવસ્થા કરવાની કે તેને સાચવવવાની વિગેરે અનેક મુશ્કેલીઓ આવી પડે છે. માટે મારા જેવા ઓછી આવડતવાળાએ તો કરોડની અને લાખની વાતો મૂકીને માત્ર સો બસો મહોરજ માંગવી. પાછો વિચાર ફર્યો કે :- હે જીવ ! સો બપસો મહોરો પરસેવો પાડ્યા વિના અને બુદ્ધિ-શક્તિથી મહેનત કર્યા વિના હમજાં મળશે તો પછી આખો દિવસ બેઠા ખાવામાં, બેરીનું મોહું જોઈને બેસી રહેવામાં અને વિષય-વૈભવમાંજ ચાલ્યો જશે તથા થોડો વિદ્યાભ્યાસ કર્યો છે તે પણ ચાલ્યો જશે. માટે પાંચજ મહોરો માંગવી અને કદાચ પાછળથી જોઈએ તો ફરી યાચના કરવી, ત્યાં પણ વિચાર ફર્યો અને નક્કી કર્યું કે પાંચ મહોરોની પણ કાંઈ જરૂર નથી. શું હું બ્રાહ્મણપણું ગુમાવી બેઠો છું કે ધન માટે લોભી લાલચું બનું? લોભને લાત મારે, લાલચને લપડાક મારે અને ગરીબીમાં પણ ઉન્નત મસ્તકે પ્રમાણિકતાથી જીવે, તેજ સાચો બ્રાહ્મણ.

આખરે તેણે ખાસ જરૂરિયાત જેટલું લેવા આવેલો તેટલું બે માસા સોનું માગવું, એમ વિચાર્યું. કપિલ પોતાના અંતરાત્માને કહેવા લાગ્યો. જીવ બહુ થયું, તૃષ્ણાના સમુદ્રમાં તેં બહુ ડૂબકાં ખાદ્યા. તે બોલ્યો :- હવે તો મારે માસા સોનાનું પણ કાંઈ કામ નથી. સુખ તો સંતોષમાંજ છે. તૃષ્ણા એ સંસાર વૃક્ષનું બીજ છે. હે જીવ ! એનો તારે શોખપ છે ? તું વિદ્યા લેવા આવ્યો, વિદ્યા લેતાં લેતાં વિષયમાં પડી ગયો. વિષયમાં પડવાથી, આ ઉપાધિમાં પડ્યો અને ઉપાધિ વડે અનંત તૃષ્ણાના સમુદ્રના તરંગમાં તું ડૂબકાં ખાવા લાગ્યો. જીવનમાં ઉપાધિથી એકેય સુખ નથી. એક વધારતાં અનેક વધી જાય તેનું નામ “સંસાર” અને સંસારને લાલસા વિના સાધ્યે કરે તેનું નામ “સાધુ” તેમજ સંસારના સુખ-વૈભવની છાતી ઉપર બેસીને સુખ ભોગવે છતાં એકેય સુખ ભોગવવાની અંતરાત્માથી ઈચ્છાન રાખે તેનું નામ “સિદ્ધ સંત”.

આમ વિચારતાં વિચારતાં તૃષ્ણાના તરંગો સમી જવાથી, કપિલના અનેક આવરણો ક્ષય થયાં. તેનો આત્મા પ્રફુલ્લિત અને જાગૃત બન્યો. વિવેકમાં ને

વિવેકમાં તેના અંતરમાં જ્ઞાન ઊપજયું. જ્ઞાન વડે તે સ્વાત્માનો વિચાર કરી શક્યો. પોતાના વિદ્યાગુરુ પંડિત પાસે જઈ તેણે પોતાની ભૂલોની ક્ષમા માંગી અને તેમની કૃપા માટે પ્રાર્થના કરી.

પંડિતે કહ્યું :- હવે પહેલાંની જેમ હું તને પ્રેમથી વિદ્યા ભણાવીશ. તું સુધર્યો તે અહોભાગ્ય.

કપિલે કહ્યું :- ગુરુદેવ ! ધન કમાવાની વિદ્યા અનેક સ્થળે મળશે, પણ મારે તો ધન કમાવું નથી. માટે મને મારા આત્માનું કલ્યાણ થાય એવી બ્રહ્મવિદ્યા આપો.

પંડિતે કહ્યું :- મેં હજારો શિષ્યોને ભણાવ્યા. કોઈ વિદ્યા ભજ્યા, કોઈ જ્ઞાન શીખ્યા, કોઈ યોગ શીખ્યા, કોઈએ યોગજ્ઞાન લીધું પણ કોઈએ બ્રહ્મવિદ્યાની ઈચ્છા કે માંગણી કરી નથી. તું વિવેકશીલ છે. મારી આત્મવિદ્યા ધૂળ ખાતી હતી, વિદ્યાને કાટ ચઢ્યો હતો, મને થતું કે બ્રહ્મવિદ્યારૂપી મારું હથિયાર સૂનું પડ્યું છે; કેમકે તેને લેનાર કોઈ ન હતું. પણ આજે તું નીકળ્યો. ગુરુએ બ્રહ્મજ્ઞાન આપ્યું. પોતાની સાથે એકરૂપ કરી તેઓ કપિલના સદ્ગુરુ બન્યા અને કપિલને આદેશ આપ્યો કે :- સાચા જિજ્ઞાસુને અને બ્રહ્મામૃતના તુખાતુરને વિદ્યા આપી તું બ્રહ્મવિદ્યાની શોભા વધારજો.

કપિલજી આધ્યાત્મિક સિદ્ધિઓ મેળવી કેવલ્ય જ્ઞાનને પાખ્યા.

આ રીતે પ્રાચીન સમયમાં બ્રહ્મવિદ્યા મેળવી મનુષ્યો આત્મસિદ્ધિ પ્રાપ્ત કરી પરમાત્મપદ પ્રાપ્ત કરતા હતા. જ્યારે અવાચીન વિદ્યા ખાલી પેટ ભરવાનું સાધન બની રહી છે અને તેમાં વિવેક જેવું કંઈ રહ્યું જ નથી. તે માટે મહારાજશ્રી વલ્લભરામે કહ્યું છે કે :-

છયા

વિદ્યાથી દુઃખ થાય, ભજી નાપાસ થાય ત્યારે;
અપધાત કરવા ચ્છાય, ન મળતી નોકરી જ્યારે.
મગજ પણ ખસી જાય, નિરાશાના દુઃખ સહેતાં;
હજારો ખોઈવીસચ્છાય (પછી) પોલીસ કે પટામાં રહેતાં.
સદ્વિદ્યા સંતાઈ ગઈ, ભણોલ ભિખારી જણાય છે;
કારકુનીયા કેળવણીથી, બળ નેત્ર બુદ્ધિ જાય છે. ૧

વિકાર છે એ વિદ્યાને, જે જ્ઞાન આપી શકતી નથી;
 વિકાર છે એ વિદ્યાને, જેમાં પવિત્ર ભક્તિ નથી.
 મા-બાપને ન માનવા, વડીલ વૃદ્ધોના થવું;
 કુવિદ્યાએ શીખવ્યું, સ્વરચ્છં દતાથી ચાલવું.
 વડીલ કરતાં બુદ્ધિશાળી, ઈંગ્લિશ ભણીને થઈ ગયા;
 મા-બાપને નીચે બેસાડી, પોતે ખુરશી ચઢી ગયા. ૨
 વિકાર છે એ વિદ્યાને, જ્યાં ધર્મનો અક્ષર નથી;
 વિકાર છે એ વિદ્યાને, સત્કર્મની સાક્ષર નથી.
 કુવિદ્યા મનાયે શ્રેષ્ઠ, સુવિદ્યાવાન ભિખારવા;
 હિંદુત્વ તજ્જને હિંદુઓ, બેઠા મુસ્લિમ કિશ્ચિયન થવા.
 ખાવું, પીવું, પહેરવું, પરદેશી માર્ફક થઈ ગયું;
 ધરમાં પહેરવું ધોતીયું, એટલું જ બાકી રહી ગયું. ૩
 વિદ્યા જગમાં શ્રેષ્ઠ, શ્રેષ્ઠ વિદ્યા સૌ ઠામે;
 કનિષ્ઠ ઈષ કહેવાય, વડી વિદ્યાનો નામે.
 સાકળ સ્થળે પોષાય, થાય નમસ્કાર પંથે;
 વિદ્યા કુગ્રામધામ, કરે છે ખરી જ ખંતો.
 વિદ્યા વિના બુદ્ધિ નથી, વિદ્યા બુદ્ધિ મૂળ છે;
 વદે વલ્લભ બુદ્ધિ વિના, સઘળી વિદ્યા ધૂળ છે. ૪
 વિદ્ધતા શું મેળવી, વિદ્યા ભણીનો ભાતા;
 અસ્મે તાસ્મે શીખીયા, ન જાણી મૂળ વાતા.
 ન જાણી મૂળ વાતા, કોણ પોતે ને કેવો;
 ક્યાં આવ્યો ક્યાં જઈશ, અનુભવ ન થયો તેવો.
 ન જાણ્યા પરમેશ, અજાણી ઈશ્વર સાતા;
 કહે છે વલ્લભરામ, મેળવી શું વિદ્ધતા. ૫
 વિદ્ધતા શું આવડી, સંસ્કૃત બોલ્યા બોલ;
 શું તેમાં આવી ગયું, શું શાખે કર્યો તોલ.

શું શબ્દે કર્યો તોલ, શાસ્ત્રપુરાણ ભણીને;
 મિથ્યા ધર્યું અભિમાન, રસ્વ ને દીર્ઘ ગણીને.
 કૌમોદી વ્યાકરણ, ભણે કયાં પ્રભુના પતા;
 કહે છે વલ્લભરામ, મેળવી શું વિદ્વતા. ૬
 વિદ્વતા ભાષા તાણી, વધ્યું વિદ્યાભિમાન;
 મોક્ષમાર્ગ જાણ્યો નહિ, તો પોપટીયું જ્ઞાન.
 તો પોપટીયું જ્ઞાન, ભણ્યા પૈસાની વિદ્યા;
 દેખે તોવું લોક કહીનો, કરેજ નિદ્યા.
 લખ્યું જાણ્યું તે વિદ, જ્ઞાન વણ ખાદ્યા ખતા;
 કહે છે વલ્લભરામ, મળી ભાષા વિદ્વતા. ૭

સંસારમાં સર્વદોષ લક્ષ્મી અને સંપત્તિનો કાઢવામાં આવે છે, પરંતુ તે ખરું નથી. લક્ષ્મી છાકે છકાવી ચંગડોળે ચઢાવે છે, તે ભલે ખરું છે; પરંતુ જેના વિચારોમાં મોહ હોય તેનેજ મદોન્મત્તતા અને ગર્વ આવે છે. સ્ત્રી-પુરુષના હૃદયમાં પ્રભુની કૃપાથી પ્રાપ્ત થતી લક્ષ્મીનો ગર્વ આવે અગર હું પેદા કરું છું, યા મારો પતિ પેદા કરે છે, એવું અભિમાન આવે ત્યારે પડતીના દિવસોનનું આગમન થાય છે.

તમે અહ્મુ ધારણ નહિ કરો ત્યાં સુધી પ્રભુ-ગુરુની કૃપા તમારા ઉપર સર્વદા છત્રછાયા કરી રહેશો અને કલ્પવૃક્ષની સમાન તે ઉત્તમ ફળ આપ્યા ફરશો. પરંતુ જ્યારે અભિમાન આવશો, હરામની પરાઈ ધનસંપત્તિ લેવાની ભાવના થશો, ત્યારે તે તમામ કૃપા-દ્યા ચાલી જતાં વાર લાગશે નહિ. જગતમાં કોઈનું બુરું ઈચ્છશો નહિ. કોઈનું બુરું બોલ્યા પોતે આગળ વધવા કે ઊંચે ચઢવા પ્રયત્ન કરશો નહિ. અન્યનું બુરું બોલવાથી તમે પોતેજ પોતાને આગળ વધતા અટકાવશો. સૌ પોતપોતાના પુણ્ય, પ્રારબ્ધ અને સત્કર્મના સહયોગથી સુખી થાય છે. માટે સત્કર્મની જ્યોત જલતી રાખવી હોય તો ગમે તેટલી સંપત્તિ વધે તોપણ તે લક્ષ્મીના તમે માલિક ન બનશો, પણ બાળક બની તેણે આપેલા સુખને, અમૃત સમાન માની ભોગવજો. કપટથી કે યુક્તિથી પરધન હરશો નહિ. હૈયું અને આંખ સર્વદા એવા નિર્મળ રાખજો કે મરતી વખતે તમારું ગમે ત્યારે મૃત્યુ થાય ત્યારે તમારો અંતરાત્મા

તમે નિષ્યાપી છો, કપટ-પ્રપંચથી રહિત છો, એવી સાક્ષી આપે.

મોહ અને તૃષ્ણાને અટકાવવા, ઈશ્વરે દયા કરી આપેલા સુખના ઉપકારને યાદ કરી, પ્રભુમાં લક્ષ રાખી સંતોષ ધારણ કરવો, તે મનુષ્ય માટે સુખી થવાની ગુરુચાવી છે. જે મનુષ્ય પોતાના પૂર્વ દુઃખનો અને હાલ મળેલા સુખનો તોલ કરીને નિર્માહી રહી આત્માને સંતોષરૂપી અમૃતથી તૃપ્ત કરે છે, તેજ આત્માભિરામ થઈ પરમસુખને પામવા માટે વિવેક વડે આત્મામાં તૃપ્ત વૈરાગ્યનું બીજ વાવી શકે છે.

દૃષ્ટાંત

અવન્તિકાપુરીમાં દીનબંધુદાસ નામનો ઉત્તમકુળનો એક બ્રાહ્મણ રહેતો હતો. તેના ધરમાં તેની સ્ત્રી, બે પુત્રો અને મોટા પુત્રની પત્ની મળી પાંચ વ્યક્તિઓ હતી. પાંચે નિર્માહી, ધર્મપરાયણ અને ભગવાનના અનન્ય ભક્ત હતા. બીજાઓને સુખી કરવા માટે પાંચે વ્યક્તિઓ તત્પર રહેતી. ભગવાનની કથા, હરિકિર્તન, સંતસેવા અને અતિથિ-સત્કાર પર તેઓને ભારે પ્રેમહતો.

તેઓ માનતા હતા કે ગૃહસ્થના ધરેથી અતિથિ નિરાશ થઈ ચાલી જાય તો અતિથિ તેનું સર્વ પાપ ગૃહસ્થને ઘેર છોડી જાય છે. એટલા કારણે દીનબંધુદાસનું આખું કુટુંબ અતિથિને મધુર વચન, જળ તથા ઉપલબ્ધ સામગ્રીથી સંતોષ આપવા સદા તત્પર રહેતું.

દીનબંધુદાસ અને તેનું કુટુંબ ધર્મપરાણવૃત્તિ, અતિથિસેવા તથા ભક્તિથી પ્રભુના દર્શનના અધિકારી બની ચૂક્યા હતા. એટલે શ્રીવિશ્વેશ્વર નારાયણ તેઓને કૃતાર્થ કરવાને માટે સંન્યાસીનો વેષ ધારણ કરી તેઓના આંગણે પધાર્યા.

તે દરમ્યાનમાં પ્રભુએ તેઓની પરીક્ષા લેવા મહા ભયંકર માયાજળ ગોઠવી હતી. દીનબંધુદાસનું કુટુંબ નિર્માહી છે કે નહિ તે તપાસી જોવા શ્રીવિશ્વેશ્વર નારાયણે કસોટી લીધી. દીનબંધુના મોટા છોકરાને એક ઝેરી સાપે દંશ દીધો અને તરતજ છોકરાએ પ્રાણ છોડી દીધો. માતાપિતાના દુઃખનો પાર ન રહ્યો. નાનાભાઈની આંખમાંથી આંસુ વહી રહ્યા હતા. પત્નીનું સર્વસ્વ લૂંટાઈ જવાથી તે બેભાન બની ગઈ અને તેણીને રડવાનો અવકાશ પણ ન મળ્યો. આ સમયે તેઓના દ્વાર પર શ્રીવિશ્વેશ્વર નારાયણ સંન્યાસીના રૂપમાં આવી પહોંચ્યા અને તેમણે “નારાયણ હરિ” કરીને પોકાર કીધો.

દીનબંધુએ પોતાની આંખો રૂમાલથી સાફ કીધી અને દ્વાર પર આવીને જોયું તો એક તેજસ્વી વૃદ્ધ સંન્યાસીને ઉભેલા જોયા. દીનબંધુએ તેમના ચરણમાં દંડવત્ર પ્રણામકર્યા. સંન્યાસીએ કહ્યું :- હું બહુજ ભૂખ્યો છું. માટે મને ખાવાનું આપો. દીનબંધુએ તેઓને બહાર આસન પર બેસાડ્યા અને ઘરમાં આવી બોલ્યા કે બહાર એક ભૂખ્યા સંન્યાસી ભિક્ષાને માટે બેઠા છે અને અહીં પુત્રનો મૃતદેહ પડ્યો છે. હવે આપણે શું કરવું ?

પત્ની, નાના પુત્રે અને વિધવા પુત્રવધુએ કહ્યું કે મરેલો માણસ પાછો જીવતો થનાર નથી. અતિથિ ભૂખ્યો ચાલી જાય તો આપણને મોટો અપરાધ લાગશે. માટે અતિથિનો સત્કાર અવશ્ય થવો જોઈએ. મૃતદેહનો અભિનિતસ્કાર પાછળથી કરીશું. તેઓ નિર્માણી હોવાથી જ આવા નિર્ણય પર આવ્યા.

તરતજ તેઓએ મૃતદેહને એક કપડામાં લપેટી લીધો અને મોટા પેટારામાં મૂકી દીધો. સાસુ અને વહુએ અતિથિ માટે રસોઈ બનાવી. અતિથિને ભોજન માટે અંદર બોલાવ્યાં. સંન્યાસીએ ઘરમાં આવતાંની સાથે કહ્યું કે જે ઘરમાં હું ભોજન કરું તે ઘરના સર્વ માણસો મારી સાથે ભોજન કરે તો જ હું ભોજન સ્વીકારું છું. આ વચન સાંભળી ઘરના બધા માણસો એક બીજાને જોવા લાગ્યાં. પછી બધાએ નક્કી કર્યું કે :- ભોજન આજે ન ખાઈશું તો કાલે તો ખોઈશું ને ? ખોરાક વગર તો માણસથી રહી ન શકાય. વળી અતિથિ ખાદ્ય વગર ચાલી જાય એ પણ આપણા સિદ્ધાંતની વિરુદ્ધ છે. આવી રીતે વિચાર કરી સંન્યાસી સાથે ચારેય માણસો ભોજન કરવા બેસી ગયા.

સંન્યાસીએ કહ્યું :- મેં સાંભળ્યું છે કે તમારા ઘરમાં બે છોકરા અને વહુ મળી પાંચ માણસો છે, તો એક છોકરો ક્યાં ગયો છે ? તેને બોલાવો પછીથી હું ભોજન લઈશ.

દીનબંધુની આંખમાં આંસુ આવી ગયા. સંન્યાસીએ ઘણીવાર આગ્રહ કરીને પૂછ્યું, ત્યારે બનેલો બનાવ જાહેર થયો. સંન્યાસીએ છુપાવેલા મૃતદેહને બહાર કઢાવ્યો અને રોષમાં આવી બોલ્યા કે :- દીનબંધુ ! તું ભારે નિર્દ્ય છે, તને જ્ઞાની કોણ કહેશે ? પુત્રની લાશ ઘરમાં રાખી તું આનંદપૂર્વક ભોજન કરવા બેસી ગયો. આવા પાપી અને નિર્દ્ય પિતાને શું કહેવું ?

(વહુ આવતાં અંકે)

ઝાનદાતા સદગુરાશ્રી વલ્લભરામ જન્મજયંતિ મહોત્સવ

પ્રભુ પરમાત્મા તથા સદગુરાશ્રીઓની કૃપાથી પરમપદ નિવાસી ઝાનદાતા સદગુરાશ્રી વલ્લભરામ જન્મજયંતિ મહોત્સવ સંવત ૨૦૭૩ના શ્રાવણ વદ-૮ને મંગળવાર તા. ૧૫-૦૮-૨૦૧૭ના મંગાલ દિવસે આવતો હોવાથી તા. ૧૪-૦૮-૨૦૧૭ને સોમવાર તથા તા. ૧૫-૦૮-૨૦૧૬ને મંગળવાર એમ બે દિવસ માટે આ જન્માષ્ટમી મહોત્સવ ઊંકારેશ્વર મંદિર, વલ્લભવાડી, અમદાવાદ મધ્યે આનંદપૂર્વક ઉજવવામાં આવશે. આ ઉત્સવમાં ભાગ લેવા ઈચ્છતા મુમુક્ષોએ તા. ૧૩-૦૮-૨૦૧૭ ને રવિવારની સાંજ સુધીમાં અમદાવાદ આવી રહેલું.

જીઝી પ્રયોગોની પૂર્ણાહૃતિ બાબત જીઝી

આથી જણાવતો આનંદ થાય છે કે, આગામી જન્માષ્ટમી મહોત્સવ સંવત ૨૦૭૩ તા. ૧૫-૦૮-૨૦૧૭ મંગળવારના રોજ ઊંકારેશ્વર મંદિર, વલ્લભવાડી મધ્યે (૧) લક્ષ્યાર્થીસી નિવારણની હોમાલક પૂર્ણાહૃતિ તથા (૨) આત્મકલ્યાણ (૩) પાપ નિવારણ (૪) દેહરક્ષણ (૫) સાપ્તાહિક તથા માસિક ધ્યાન તથા સદગુરાશ્રી વલ્લભરામ ધ્યાન પ્રયોગ અને સદગુરાશ્રી રમ્ભુજુલાલ ધ્યાન પ્રયોગ નિભિતે શ્રાવણ માસમાં કરેલ-૩ દિવસોના ધ્યાન પ્રયોગ વગોરેની સંકલ્પિત પૂર્ણાહૃતિ કરાવવામાં આવશે.

સંકલ્પિત પૂર્ણાહૃતિ કરાવવા વાળાઓએ જાતે આવવાની જરૂર નથી. પરંતુ તેઓએ તા. ૧૫-૦૮-૨૦૧૭ને મંગળવારના રોજ ઉપવાસ રાખવો અને તે દિવસે સાંજે ૬-૦૦ વાગ્યા પછી જ એક ભોકતા ભોજન કરવું.

પૂર્ણાહૃતિ કરાવનારે પોતાના નામ પોતાના ગામ પ્રતિનિધિને તા. ૦૩-૦૮-૨૦૧૭ સુધીમાં નોંધાવી દેવા ખાસ નોંધ લેવી.

જીઝી શ્રાવણ માસ જોગ જીઝી

શ્રાવણ માસને હિન્દુ શાસ્ત્રોમાં પવિત્રમાસ ગણવામાં આવે છે. આ માસ સર્વ સાધનોથી શ્રેષ્ઠ, સર્વ કામનાઓને અર્થની સિદ્ધિ આપનાર છે. તેમજ સર્વ માસોમાં શ્રાવણ માસમાં કાર્ય સિદ્ધિમાં અધિકગાણુ શુભકલ મળે છે. આ માસને જ્યા, તપ, દાન અને ધર્મસ્નાનનો પવિત્રમાસ ગણવામાં આવે છે. તેથી જ શ્રાવણ માસ ધાર્મિક શુભ કાર્ય માટે અધિક મહાત્મય છે. જેથી દરેક ધર્મબંધુ ભાઈ-બહેનોને જણાવવામાં આવે છે. ચાલુ સાલે તા. ૨૪-૦૭-૨૦૧૭ના રોજથી શ્રાવણ માસ શરૂ થઈ તા. ૨૧-૦૮-૨૦૧૭ના રોજ પૂરો થતો હોવાથી આ માસ દરમિયાનમાં જે ધર્મબંધુ ભાઈ-બહેનોને આપણા રેગ્યુલર પ્રયોગોમાં (લક્ષ્યાર્થીસી, આત્મકલ્યાણ, પાપનિવારણ, દેહરક્ષણ, ગુરુમંત્ર ધ્યાન સપ્તાહ) બેસવાની ઈચ્છા હોય તેમણે આ સમય દરમિયાનમાં પ્રયોગનો આરંભ કરી પ્રયોગ કરવા ખાસ નોંધ લેવી.

આપણ મોક્ષમાર્ગ ધર્મ પરિવારના ગુરુ આજ્ઞા આધ્યાત્મિક દરેક કાર્યક્રમમાં, કોઈ પણ ભાઈ-બહેનોએ ઝાનયજ્ઞ પરિસર એટલે કે વલ્લભાશ્રમ તેમજ વલ્લભવાડી, ઊંકારેશ્વર મંદિરના આધ્યાત્મિક પરિસરમાં મોબાઈલ લાવવો નહિ. કાર્યક્રમ દરમિયાન આધ્યાત્મિક સ્પંદનો જળવાઈ રહે તે હેતુસર આજ્ઞા તમામે પાળવાની રહેશે. પરિસરમાં પ્રવેશ કરતી વખતે મોબાઈલ તપાસ કરવામાં આવશે. તપાસ દરમિયાન જેમનો પણ મોબાઈલ મળી આવશે તો મોબાઈલ મંડળમાં જમા કરવામાં આવશે. જે મોબાઈલ ઉત્સવ સંપૂર્ણ થયા બાદ જ પરત મળશે. જેની દરેક ગંભીર નોંધ લઈ સહકાર આપવા વિનંતિ કરવામાં આવે છે.

લિ. વલ્લભ માનવોધ્યારક મંડળ
અનાવલના જય પરમાત્મા

છુટક નકલ રૂ. ૬-૦૦
વાર્ષિક લવાજમ રૂ. ૭૦-૦૦

Chetavni (GUJ) RNI No. GUJ GUJ / 2005 / 16095
Postal Regd. No. GAMC-1507/2015-2017 Valid up 31-Dec-2017
Posted at Ah'd PSO On 27th of Every Month
Licence to post without Prepayment No.
CPMG/GJ/129/2015-17 Valid upto 31-12-2017

❖ ઉપાસાનાના પરમયોગાના બાળથી આત્માને અને આત્મજ્યોતિને પરમખ્રણનો જે અનુભવ થાય છે તો જ્ઞાનને સાચ્યા અર્થમાં જ્ઞાન માનેલું છે અને તો જ્ઞાનને મોક્ષનો હેતુ કહેલો છે. કેમકે જે જ્ઞાનમાં હું આત્મા છું અને પરમાત્મા છે. હું ભક્તા છું અને આ ભગવાન છે. હું ઉપાસક છું અને આ ઉપાસ્ય છે, હું જીવ છું અને આ પરમશિવ છે. એવો તમામ બેદભાવ ભૂલી જાય અને અહ્મપણું તથા ત્વમ્પણું વિલય પામે ત્વારે આત્મૈકયતા અને બ્રહ્મૈકયતા થાય છે અને તો ઐકયતાની અવસ્થામાં જે પરમખ્રણનું જ્ઞાન થાય છે તોનું નામ અદ્ધૈતા, અભેદ, અલોકિ જ્ઞાન છે. અને તો જ્ઞાન વડેતો જ્ઞાન પ્રાપ્તા કરનાર આત્મા મોક્ષને પામે છે, એમણે, ઉપનિષદ્ધો, સમૃતિઓ, ગીતાઓ પિગેરેમાં કહેલું છે, અર્થાત્ જેને પરમસુખની પ્રાપ્તિ કરવાની ઈરણા હોય તેને સંસારના સુખમાં મોહ, પ્રેમ કે લક્ષ્ય ન રાખતાં તોના પ્રત્યે વૈરાગ્ય રાર્હીને પરમસુખ સ્વરૂપ મોક્ષ પ્રાપ્તિમાં લક્ષા રાખવો તો પરમકલ્યાણનું સાધન છે.

વર્ષ-૧૩, અંક-૬, સંવત ૨૦૭૩ અષાઢ સુદ-૪, મંગળવાર ૨૭-૦૬-૨૦૧૭

માલિક, મુદ્રક/પ્રકાશક અને તંત્રી	: જ્યવર્ધન રમુજીલાલ વ્યાસ વલ્લભવાડી રામબાગ, મણીનગર, અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૮. દ્વારાતા. ૨૭-૦૬-૨૦૧૭ના રોજ પ્રસિધ્ય કર્યું.
ચેતવણી કાર્યાલય	: વલ્લભવાડી, રામબાગ, મણીનગર, અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૮.
મુદ્રણ સ્થળ	: ભવાની ઓફિસેટ, ૩/૨૦, કેલાસ એસ્ટેટ, ઓફવ, અમદાવાદ-૩૮૨૪૧૫.